

Kennismaken met boer Nick

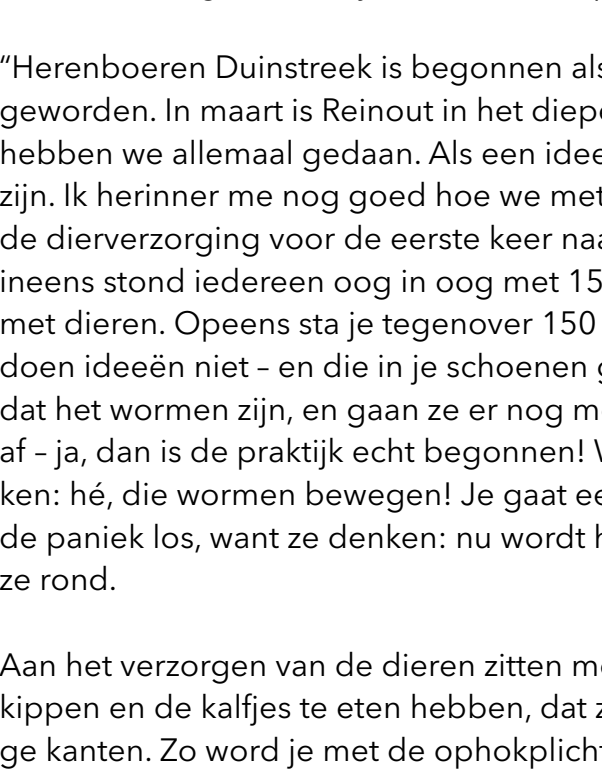
door Tanja Blom-Luberti en Tineke van Noortwijk

Het is zaterdag 14 januari, zo'n beetje de natste en wonderigste januardag ooit gemeten. Ons Herenboeren-land staat misschien wel bijna onder water, maar Teuntje, Raphaëlla en de drie nieuwe kalfjes staan lekker droog in de stal.

In die stal, dus 'op locatie', hebben we een eerste kennismaking met Nick Mulder, die het werk van Ledjaar heeft overgenomen. Zijn vrouw Solveig en dochterje Lorelei zijn ook gezellig meegekomen.

Nick is 40 jaar en heeft uit een eerdere relatie nog een zoon(tje) van 4, Fabian. Meer dan twintig jaar heeft hij bij een taxibedrijf gewerkt, maar sinds 2018 heeft hij in Wervershoof, waar hij woont, zijn eigen Natuurlijk Varkenshouderij. Hetzelfde bedrijf waar Herenboeren Duinstreek nu, in de opstartfase, het varkensvlees vandaan haalt. Velen van ons weten inmiddels dat dit veel lekkerder is dan vlees uit de supermarkt en dat komt onder andere doordat de varkens hebben geleefd zoals varkens horen te leven. Daardoor heeft het vlees gelegenheid gehad om structuur en smaak te ontwikkelen. Toch heeft Nick helaas moeten besluiten om zijn bedrijf af te bouwen. Met zijn lokaal gerichte onderneming, nog zonder vaste plek, is het lastig opboksen tegen de grootschalige boerderijen. En dan is de inflatie ook nog eens heel hoog...

Het is Nicks bedoeling om voorlopig nog twee dagen per week voor zijn eigen bedrijf te werken, hoewel boer zijn natuurlijk geen baan is van 9 tot 5: de varkens moeten elke dag gevoerd en verzorgd worden. De andere drie werkdagen gaat hij voor Herenboeren Duinstreek aan de slag, met als belangrijkste taak de zorg voor de dieren.

Vanaf het eerste moment dat hij over het begrip Herenboeren hoorde, was hij enthousiast. Dit kleinschalige, duurzame concept sprak hem aan! Vandaar dat hij gesolliciteerd heeft toen hij las dat er bij Herenboeren Duinstreek een vacature was. Met een andere baan had hij misschien meer kunnen verdienen en was er minder reistijd, maar hij ziet dit als een mooie gelegenheid om ervaring op te doen. Want het is zijn droom om ooit op een Herenboerderij als hoofdboer aan het werk te kunnen.

Nick is tevreden over hoe het met de kalfjes gaat. Ze zien er gezond uit. Ze moesten even wennen, maar de combinatie met de al wat oudere dieren gaat nu heel goed. De kalfjes zijn ossen, gecasteerde stierjes, want Herenboerderijen houden geen melkvee. Volgend jaar komen er nog een stuk of vijf bij.

In het voorjaar komen de varkens, maar wanneer dat precies zal zijn, is nog niet duidelijk. Dat hangt ook een beetje van het weer af. Vaak hoor je dat varkens zulke intelligente dieren zijn. Daar heeft Nick toch een wat genuanceerder blik op. Zeker, ze hebben snel door hoe een voederbakstelsysteem werkt. En ze ontsnappen als ze weten dat er geen stroom op het hek staat. Maar de uitdrukking 'Je bent niet een varken' gaat ook op. Bij het voeren rennen ze alle kanten op en ze plassen gewoon over hun eigen voer heen.

Net als de varkens moeten ook de kippen in de toekomst - als er ooit een eind komt aan de vogelgriepiepidemie - los in het veld gaan lopen. Daarom komen er binnenkort de diertjes. Die leggen weliswaar geen eieren, maar zijn toch nodig voor rust en orde bij de kippen. En nee, onze kippen zijn legkippen, geen vleeskippen. Ook de hanen zijn dus niet voor het vlees te gebruiken. Hooitug voor de soep.

Op dit moment is Nick vooral druk aan het nadenken hoe alles, ook qua logistiek, vorm moet krijgen. Voor de langere termijn heeft hij nog geen duidelijk online plannen, maar over een poosje horen we vast meer. Voor nu wensen we hem veel plezier in zijn nieuwe baan!

Afscheid Ledjaar

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van 7 december jl. heeft Ledjaar van Houten afscheid van ons genomen. Bij ons was hij parttime in dienst met als primaire taak de zorg voor de dieren, maar vanaf 1 januari heeft hij zijn volledige baan als 'hoofdboer' op Herenboerderij Aan den Drecht in Leimuiden. Hieronder lees je een verkorte weergave van zijn afscheids toespraak.

"Herenboeren Duinstreek is begonnen als een idee. En het afgelopen jaar is dat idee praktijk geworden. In maart is Reinout in dit diepe geschiedt. Ik ben achter hem aan gegaan. En dat hebben we allemaal gedaan. Als een idee praktijk wordt, kan dat ook confronterend en lastig zijn. Ik herinner me nog goed hoe we met de eerste mensen die zich hadden aangemeld voor de diervoorzorg voor de eerste keer naar de kipcaravan liepen. We deden hem open. En ineens stond iedereen ook in oog met 150 hennen. Best intimiderend, ook al heb je al ervaring met dieren. Op eens sta je tegenover 150 hennen, die op je af komen, die geluid maken - dat doen ideeën niet - en die in je schoenen gaan pikken. Ze trekken je veters los, dan denken ze dat het warmen zijn, en gaan ze er nog meer aan trekken. Dan komen al die kippen ineens op je af - ja, dan is de praktijk echt begonnen! Want je gaat ietsje terug met je voet, de kippen denken: hé, die worden bewogen! Je gaat een beetje trappen om ze weg te krijgen, en dan breekt de paniek los, want ze denken: nu wordt het eng wat die mensen doen. Luid kakelend rennen ze rond.

Aan het verzorgen van de dieren zitten mooie kanten. Je bent ervoor verantwoordelijk dat de kippen en de kalfjes te eten hebben, dat ze het niet te koud of te warm hebben. Er zijn ook lastige kanten. Zo word je met de ophokplicht geconfronteerd. Was dat nou het romantische plaatje dat we voor ogen hadden? En zo zitten de koeien met dat warme weer ook vol irritante vliegen. Het mooie is dat iedereen de confrontatie is aangegaan. Niemand is afgehaakt. We zijn dagelijks naar de dieren gegaan, bij mooi weer, maar evengoed bij onaangenaam weer. Dat vind ik prijszwaardig. Ik heb het echt geslaagd gevonden om met iedereen van de dierenclub samen te werken. We hebben ook mooie gesprekken gehad. En dankzij alle aandacht doen de dieren het heel goed."

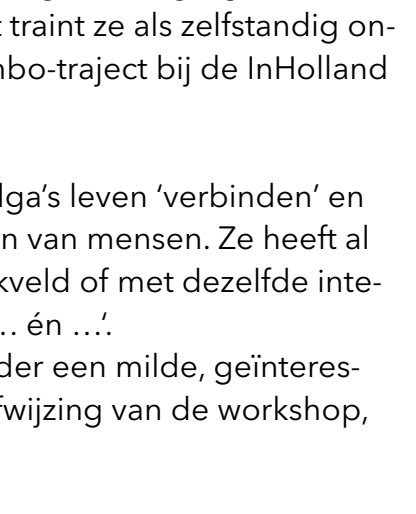
Ledjaar bedankt ook Reinout en het bestuur voor de prettige samenwerking. "Dankzij jullie betrokkenheid en inzet is het voor de mensen die komen meehelpen duidelijk wat ze moeten doen. En hangt er inmiddels een prettige rust op het land."

Inmiddels heeft Nick Mulder de taken van Ledjaar overgenomen. Meer over hem lees je in het bovenstaande artikel [Kennismaken met boer Nick](#)

De gewone Herenboer, wie is ... nummer 242?

door Lisenka Varekamp

In deze column leer je 'gewone' Herenboeren kennen. Ik, Herenboer 208, alias Lisenka Varekamp, zal voor elke nieuwsbrief een andere Herenboer interviewen (althans, dat is het streven), zodat we ook de boeren leren kennen die geen 'publieke' functie hebben op de boerderij, die niet tevoelgen naast je staan te wieden of vóór je staan bij het ophalen. Ook als je zo'n Herenboer al wél kent, hoop ik je toch nog te verrassen met iets nieuws.

Deze maand nummer 242, Olga van de Veldt.

Olga heb ik jaren geleden al leren kennen, koukleumend aan de zijlijn van de fietsbaan. Onze zonen zaten op BMX en voor 't geval de fietsers zich het ziekenhuis in zouden rijden, moesten de ouders tijdens de training aanwezig zijn. Anderhalf uur naar fietsers kijken die honderdvijftig keer hetzelfde rondje rijden kon best saai zijn. Behalve als Olga er was. Dan was het gezellig, inspirerend, en ontstonden er interessante gesprekken. De tijd vloog om. We zijn elkaar uit het oog verloren toen onze zoons stopten met BMX. En nu deed Team Samen me een verzoek om Olga te interviewen... Ja, leuk! dacht ik meteen. Olga was een workshop gaan geven voor de Herenboeren en daarom leek het Team Samen goed om haar al een beetje te leren kennen.

'Zou' schrijf ik, want we zaten nog geen minuut of ik hoorde dat de aanleiding voor mijn interview, de workshop van Olga, wel eens niet door zou kunnen gaan. Dat bracht ons meteen tot een serieus onderwerp. Het kwam bij de vorige *Gewone Herenboer* al ter sprake: hoe gaan we als Herenboeren Duinstreek met elkaar om? Hoe organiseren we de Herenboerderij met elkaar? Wie bepaalt wat? Bijvoorbeeld de manier hoe we met elkaar communiceren. Bijvoorbeeld het aanbieden en volgen van bepaalde workshops. Laat je het organisch groeien, uitgaande van waar behoefte aan is? Wat is daarbij het risico? Of houd je strakke regie? En wie heeft dan de regie waarover?

Olga's expertise ligt in het begeleiden van mensen op het gebied van persoonlijk leiderschap. Wellicht zou deze expertise benut kunnen worden bij het nadenken over dit soort processen.

Terug naar de workshop. De workshop die Olga zou willen geven aan geïnteresseerde Herenboeren, heet *De innerlijke tuin* en gaat over hoe de vier seizoenen van de natuur in jou leven, en hoe je die vier seizoenen in jou laat leven. Natuur als voorbeeld van hoe we met onszelf kunnen omgaan, om dicht bij ons eigen natuurlijke ritme te komen: door ruimte te geven aan circulaire processen in plaats van almaar te moeten groeien en groeien. We maken niet alleen de aardkapot maar ook onszelf door almaar door te gaan. Zo kan je je laten inspireren door de stilte van de winter om de stilte in jezelf op te zoeken, zodat er nieuwe dingen kunnen ontstaan. Heeft dit met de doelstellingen van de Herenboerderij te maken? Als je het heel nauw neemt: nee. Maar mijn je met een wat meer holistische blik: ja, zeker! Pijlers van de Herenboeren zijn: samen, duurzaam en voeding. Met een holistische blik gezien: bewust keuze voor Herenboeren is een duurzame keuze om duurzaam in het leven te staan. Dat omvat meer dan voedsel alleen. Het gaat daarbij ook om de verbondenheid tussen voedsel, aarde, lichaam en geest en om verbondenheid tussen mensen onderling.

Tijdens het schrijven van dit interview moet ik denken aan de column *Bericht uit de tuin* van bio-logic en schrijver Mariken Heitman in het tv-programma *Brommer* over de schrijverslessen en zelfs levenslessen haalt uit de natuurlijke processen van de moestuin. Een aanrader om terug te kijken als je het niet kent!

Als schrijver van deze column - maar ik ben niet geheel objectief omdat ik graag aan Olga's workshop deel zou willen nemen - zeg ik: de insteek van deze workshop past prachtig binnen de doelstellingen van de Herenboeren.

Olga is een persoon die juist naar verbandingen kijkt, met een holistische blik. Ze legt uit dat aarde (natuur), lichaam en geest niet zonder elkaar bekeken kunnen worden. Het gaat misschien wel juist om de wisselwerking.

Olga vertelt over het interessante proces dat bij elke organisatie aan de orde is: 'Hoe doen we het met elkaar?' Vooral in de beginfase is het belangrijk dit bewust en uitgebreid te onderzoeken. Hier begeleidt Olga organisaties bij. Ze werkt momenteel bij een grote zorgorganisatie waar ze trainingen geeft aan teams en individuen coacht. Daarnaast traint ze als zelfstandig ondernemer op dit moment praktijkopleiders uit de zorg in een post-hbo-traject bij de InHolland Academy.

Wat mij opviel tijdens het gehele gesprek is dat de rode draad in Olga's leven 'verbinder' en 'verwondering' is. Verbinden van verschillende thema's en verbinden van mensen. Ze heeft al talloze keren een netwerk opgezet, zodat mensen uit hetzelfde werkveld of met dezelfde interesse elkaar weten vinden. Bij Olga is het niet 'of ... of ... maar 'en ... en ... en ...'. En verwondering. Je zal haar niet snel horen oordelen. Ze heeft eerder een milde, geïnteresseerde, onderzoekende reactie op bijvoorbeeld de aanvankelijke afwijzing van de workshop, dan een veroordelende.

De basis voor deze houding werd al gelegd in 1989. Olga wilde studeren, maar kon niet kiezen tussen 'lichaam' en 'geest'. Beide vond ze enorm interessant. Gelukkig hoefde ze ook niet te kiezen, ze kwam uiteindelijk op de studie Bewegingswetenschappen (psychomotorische therapie), waarbij lichaam én geest een rol spelen. Via deze studie leerde ze met behulp van het lichaam en door beweging de psyche meer/ weer in balans te krijgen. Tijdens deze studie werd Olga zich bewust hoe verbonden lichaam en geest met elkaar zijn.

Eind jaren 90 trok Olga in haar eentje naar de andere kant van onze aardbol. In Australië kreeg ze de tip om een stiltepraktijk te doen in een klooster in Thailand. Daar maakte ze kennis met het boeddhisme en inzichtmeditatie, waar een aantal jaren later zou leiden naar de opleiding tot trainer mindfulness, een manier van leven die ook uitgaat van de onderlinge verbondenheid van alle levende wezens. In 2006, inmiddels moeder van twee kinderen, Leonne en Fabian, werd Olga zelfstandig ondernemer 'persoonlijk meesterschap', zodat ze werk en moederschap goed kon combineren.

Motivatie om lid te worden van Herenboeren was trouwens ook een én ... én ... Aan de ene kant het duurzame (gezond voor het gezin én zorg voor de aarde, dat Olga heeft meegekregen van haar man Bauke) en aan de andere kant het sociale, de gemeenschapszin die ze van jongens af aan met zich meedraagt.

Tot zo ver het verslag van het weer boeiende gesprek met Olga.

Wie volgt? We mogen we leren kennen? Geef je op bij lisenska.varekamp@gmail.com. Of heb je een gewone Herenboer op het oog van wie je wat meer wilt weten? Geef de tip aan me door!

En wat zou jij willen weten over de gewone Herenboeren? Heb je een mooie vraag om aan de volgende gewone Herenboer te stellen? Graag mailen naar lisenska.varekamp@gmail.com

Vogellandje

door Feiko van der Veen

Omdat een groot deel van ons land provinciaal weidevogelleefgebied is, was het niet vanzelfsprekend dat we fruit- en notenbomen mochten aanplanten. Uiteindelijk is het ons toch vergund om op een paar stukken wel voedselbomen te zetten. Na de gesprekken met de provincie hierover hebben we ervoor gekozen om een stuk land van 1 hectare speciaal voor de natuur te gaan inrichten. We noemen dit het 'vogellandje'. Het ligt naast 't Landje van Klein, in de uiterste zuidoosthoek van de akkers.

Voor de inrichting kwam de greuk van tips uit het project *Boerenlandvogels* van Vogelbescherming Nederland. Als we ons land geschikt maken voor de 'verloren' boerenlandvogels, zullen ook andere soorten daarvan profiteren en terugkeren, is de verwachting. Daarom wil Team Monitoring het vogellandje geschikt maken als nestgebied en voedselbron voor veldleeuwen en gele kwikstaarten. Dat zijn dus doelsoorten.

Misschien dat in een volgend stadium de pa-tijs ook aangelokt zou kunnen worden. Maar daarvoor is ons stuk land te klein. Dan zouden de buren moeten meedoen.

We kiezen er vooralsnog voor om geen plas-drasgebied te maken en ook geen poeltjes aan te leggen. We volstaan wat betreft dat gebied met de aanleg van natuurvriendelijke oevers. Door deze heel geleidelijk op te laten lopen richting land creëren we al een milieut dat gunstig is voor veel waterdieren en oeverplanten. Als we willen weten we later nog meer kunnen doen.

Het mooiste zou wellicht zijn om op het vogellandje de natuurlijke ontwikkeling zelf te laten bepalen wat er ontstaat en gebeurt. Maar omdat we voedsel produceren, moeten we rekening houden met ongewenste ontwikkelingen voor de landbouw. Sommige onkruiden en insecten zijn schadelijk. Die wil je niet hebben. Er zal daarom altijd nog beheer nodig zijn. Vooralsnog staat er heel veel (ongewenst) kweekgras op het vogellandje. Dat willen we wel kwijt zien te raken. Dus is er werk aan de winkel als we in het voorjaar hiermee aan de slag gaan.

We maken de natuurvriendelijke oevers aan de zuidkant van het vogellandje en 't Landje van Klein. En langs de hals grens met akker 5 (zie afbeelding) komt een brede bloemenstrook, waar we verschillende zaadmengsels voor gaan gebruiken. Voor de natuurvriendelijke oevers is het voldoende om reëlen aan te brengen. Op de kale grond die zo ontstaat komen vanzelf geschikte planten. In de bloemenstrook komt ook een wandelpad.

Daarnaast maken we op een groot deel van het vogellandje een 'vogelakker' met drie stroken luzerne en klaver en één strook 'natuurbraak'. Die akker wordt bewerkt. De luzerne en klaver kunnen dienen als veevoer. Op de grens met het bollenland van de buren komt een smalle bufstrook om overwaaiende bestrijdingsmiddelen op te vangen. Bloemen zijn hier niet gewenst, omdat we insecten juist uit die bufferzone willen weren.

Op het zuidperceel gaan we in het voorjaar ook al wat doen. We gaan daar een heg met inheemse struiksoorten planten over de gehele lengte van de kas en op een wal, achter de kas, grenzend aan de akkers. Via meerbomen.nl kunnen we al aan een deel van het benodigde plantmateriaal komen. Daar worden zaailingen uit natuurgebieden ter beschikking gesteld. De veldleeuwerik wordt al zingend gehoord boven ons. En hij is ook al eens gespot. Vol verwachting hopen we dat deze meesterzanger ook bij ons gaat broeden! Het zou geweldig zijn als dat al in 2023 lukt.

Van de bestuurtafel

Van winterrust naar voorjaarslust

door Maarten Schiphorst

De wintermaanden bepalen het leven op onze boerderij. Het land ligt er rustig en zelfs een beetje verlaten bij. Toch zijn onze boeren Reinout en Nick alweer druk in de weer met het komende teelt- en oogstseizoen. Als alles meezit komen eind februari de varkens en beginnen we, ijs en weder dienende, ook met de afrondende werkzaamheden aan de tunnelkas. Want als het voorjaar zich straks aandient, willen we meteen gaan van start kunnen gaan.

Ook het bestuur heeft de winterrust aangegrepen om eens 'met de benen op tafel' het afgelopen jaar te evalueren en zich uitpak op het nieuwe jaar te richten. Juist deze betrekkelijk rustige maanden lenen zich bij uitstek voor beschouwen en vooruitblikken. Tijdens de strategiesessie begin januari is het jaarplan 2023 goed tegen het licht gehouden en de ambitie uitgesproken dit jaar weer grote stappen te zetten richting de definitieve inrichting van onze Herenboerderij. Ook is afgesproken om door te kijken naar de komende jaren. Dus om niet alleen de focus te hebben op de waan van de dag, maar ook de horizon - 'waar willen we naartoe?' - niet uit het oog te verliezen.

Binnen het bestuur zal ook een en ander veranderen. Diederik van Groen heeft aangegeven zijn secretariatsfunctie te willen overnemen. Maarten Schiphorst wil het bestuur verlaten om zich als bestuursadviseur te kunnen richten op de facilitaire toekomst van de boerderij. Daarmee komen er dus twee vacatures: een voor secretaris en een voor bestuurslid communicatie & marketing. Kandidaten zijn van harte welkom om zich bij het bestuur te melden.

Dit jaar naar HAP

Herenboeren Nederland heeft een administratie- en planningsplatform ontwikkeld voor de Herenboerderijen, genaamd HAP. Het bestuur maakte al gebruik van deze software voor de ledenadministratie en de registratie van de uitgifte. Daar gaan we per 1 februari de inrostering van werkzaamheden en activiteiten aan toevoegen. Dat betekent dat we afscheid zullen nemen van het Inzetrooster en alle informatie voor onze leden via één website met onze leden zullen delen, namelijk via de HAP.

Vanaf 1 februari kunnen leden de HAP gebruiken om informatie over de volgende uitgifte in te zien, in contact te komen met Herenboeren, nieuwsbrieven te lezen, zich in te schrijven voor activiteiten en werkzaamheden. Verder kun je er video's bekijken - gemaakt door o.a. onze boeren -, waarin vooruit- en terugblik wordt op de verschillende werkzaamheden. Ook kun je via de HAP meer te weten komen over de verschillende teams die onze boerderij rijk is.

Neem gauw een kijkje! <https://duinstreek.herenboerenestek.nl/>

In de volgende video nemen we samen een kijkje en leggen we uit hoe je de HAP kunt gebruiken: <https://youtu.be/RK9v9xzM6cs>.

In de bijgevoegde PDF vind je alle instructievideo's ook nog eens per onderwerp en vind je een stap-voor-stap handleiding voor het plaatsen van een snelkoppeling naar de website op je telefoon: <https://duinstreek.herenboeren.nl/wp-content/uploads/2023/01/HAP-Instructie-videos.pdf>

Een eerste bericht van de KAM-coördinatoren

door Jan van Leer, Reinout Halbertsma, Wim Smit

Wij, Jan van Leer en Wim Smit, zijn bij Herenboeren Duinstreek de KAM-coördinatoren. De letters KAM staan voor zaken die te maken hebben met de kwaliteit en veiligheid op onze boerderij.

Kwaliteit borgen met betrekking tot voedselveiligheid.

Akkr: arbeidsomstandigheden en veiligheid borgen in de breedste zin van het woord voor ons allen op en om het land.

Milieu-aspecten die het gevolg zijn van onze werkzaamheden monitoren, verbeteren en borgen.

Op 16 december jl. vond de risico-inventarisatie (R.I.) plaats met Herenboeren Nederland. Marion Wijdevan van Herenboeren Nederland was naar onze boerderij gekomen, om samen met Reinout en Jan (en Zaza, met warme hand) het kwaliteitsstelsysteem door te nemen dat door Herenboeren Nederland wordt gehanteerd. Dit is beschreven in het nog uit te geven kwaliteitshandboek (KAM-beleid Herenboeren Nederland). Dit handboek is een hulpmiddel om overzicht te krijgen in de drie KAM-gebieden.

Om dit systeem goed te borgen vindt er ook bij Herenboeren Duinstreek van tijd tot tijd een evaluatie plaats tussen de boeren en de KAM-coördinatoren, waarna een nieuw, verbeterd plan van aanpak wordt gemaakt. Ook moet de wet- en regelgeving vertaald worden naar werkbare afspraken en een ons allen passende manier van uitvoeren.

Eigenlijk is het risico-inventarisatieproces van ons allemaal. Daarom verzoeken we iedereen die iets ziet wat veiliger, beter of slimmer kan op KAM-gebied dit bij ons te melden, zodat wij het signaleerde kunnen oppakken in onze verbetercyclus. Het leukst is het, als je zelf ook al over een mogelijke oplossing hebt nagedacht. Hierdoor maken we zoveel mogelijk gebruik van elkaars kennis en kunde en wordt onze Herenboerderij een plek die bij ons past en steeds veiliger wordt.

Er moet ook een goede voorlichting zijn over bovengenoemde KAM-items aan alle Herenboeren. Hierdoor weet iedereen bij voorbeeld waarom we bepaalde werkzaamheden op een bepaalde manier uitvoeren. Wij willen deze Nieuwsbrief gaan gebruiken voor uitleg of voorlichting over wat er speelt op KAM-gebied.

Op dit moment zijn de drie meest actuele punten die door ons en Marion Wijdevan van Herenboeren Nederland zijn benoemd:

- de veiligheid met en op agrarische hulpmiddelen. Bijvoorbeeld: heb je kennis en de vaardigheid om op een trekker te rijden? Ken je de gevaren van alle aan te koppelen hulpmiddelen? Dit moet gecheckt worden voordat je een trekker kan en dus mag besturen.
- de EHBO- en bhv-taken. Er wordt gewerkt aan een robuuste EHBO-tas, die mee het veld op kan. Het is belangrijk om zo'n tas in de buurt te hebben, maar dan moeten er wel voldoende mensen zijn die weten hoe je de spullen moet gebruiken. Het zou dan ook mooi zijn als er al-tijd een bedrijfshulpverleners (bhv'er) bij werkzaamheden op en om het land aanwezig kan zijn. Bij dezen doen we daarom een oproep: wie heeft er belangstelling voor een (opfris) cursus? (Reinout en Wim zijn bhv'ers). Mogelijk komt er ook een EHBO-cursus, ook daarvoor kan je je bij ons opgeven.
- de kindveiligheid. Hoe gaan bijvoorbeeld de kinderen met de dieren op de boerderij om? Over hoe we dit gaan uitwerken en daarna uitvoeren zijn we in gesprek met de werkgroep die kinderactiviteiten organiseert.

Ten slotte: wij willen als KAM-coördinatoren laagdrempelig bereikbaar zijn. Onze telefoonnummers zijn 06-19826411 (Wim)/06-22263269 (Jan) en ons e-mailadres kam.duinstreek@herenboeren.nl

Van de teams

De teams weten de Nieuwsbrief inmiddels te vinden! Hieronder diverse oproepen en mededelingen.

Klusteam

door Jos Vlaar

Klusters gezocht!

Het klusteam van Herenboeren Duinstreek doet uiteenlopend werk voor de inrichting en het onderhoud van onze boerderij. Denk aan het bouwen van dammen en hekken, het inrichten van de varkensweide en de koeienstal, het plaatsen van de tunnelkas en heel veel andere klussen. We doen dit steeds in samenwerking en overleg met de boeren en worden zonnig ondersteund door professionele bedrijven. Het is leuk (en gezellig!) werken met elkaar, de leden van het team brengen veel uiteenlopende kennis, kunde, ervaring en creativiteit in en daarmee zijn we in staat best veel verschillende dingen op te pakken.

We willen proberen in 2023 ons werk uit te breiden en daar meer structuur in aan te brengen. En hoe meer het klusteam opwerkt, des te meer tijd de boeren kunnen besteden aan hun primaire taken.

Werk aan de winkel dus en daarbij kunnen we alle hulp, deskundigheid en enthousiasme gebruiken!

Heb je belangstelling voor het klusteam? Meld je aan of neem contact met mij op als je eerste nadere informatie wilt (josvlaar@chello.nl; 06 2 11 00 55 8). Je bent van harte welkom!

Stoelen gevraagd

We zijn op zoek naar stapelbare (tuin)stoelen. Deze gaan we straks gebruiken op het zuidperceel als we daar de volgende stappen gaan zetten met de tunnelkas en de inrichting van een ontmoetingsplek. Heb je er wat staan (in goede staat) en heb je ze zelf niet meer nodig, laat het mij weten. In overleg kunnen ze dan door ons worden opgehaald. Maar brengen is natuurlijk nog beter! (josvlaar@chello.nl 06 2 11 00 55 8)

Team Dieren

door Ina Licht

Hulptroepen gevraagd

Wij van de dierengroep willen graag nog hulptroepen erbij voor de verzorging. Wat doen we zoal? We hebben nu vijf kalveren. Die moeten gevoerd, de stal moet uitgemet en de ophok-plaats moet vers stro worden gestrooid. In het kippenhok ('de kipcaravan') en de aangekoppelde ren lopen 150 legkippen. Ook de kippen worden gevoerd en de eieren moeten worden geraapt. En een keer per week moet de kipcaravan uitgemet worden. In het voorjaar komen er ook nog varkens op de boerderij, maar we hebben nu nog geen goed beeld van hoe de verzorging van de varkens eruit gaat zien. Het geheel onbelangrijk: je kijkt tijdens de verzorging ook altijd naar het wel en wee van de dieren.

Lijkt het je leuk om onze groep te komen versterken, neem dan contact op met de coördinatoren Nicolette Damen (06 23363870) of Ina Licht (06 10590717). Alvast bedankt voor je hulp, ook namens de kippen en de koeien.

Team Kruiden- en bloementuin

door Ria Penders

Wie heeft er iets over?

Op ons land is bij de kas een mooie plek vrijgemaakt voor de aanleg van een kruiden- en bloementuin. Een tuin waarin we vooral kruiden en bloemen willen laten groeien die we kunnen gebruiken in ons eten, om thee van te zetten en om ons eten te versieren. Daarnaast is het belangrijk, dat de bloemen aantrekkelijk zijn voor allerlei insecten, zoals bijen en vlinders. Voor deze tuin hebben we zaden en planten nodig, maar ook materialen voor de paden en afscheidingen. Voordat we bestellingen de deur uit doen, willen we inventariseren of onze Herenboeren zelf misschien overcomplete of overbodige eetbare planten of materialen hebben, die wij kunnen gebruiken. Op onze verlaten ligt staan citroengras (Cymbopogon citratus), citroenmelisse, dahlia, dragon (artemisia dracunculifolia), dropplant, echinacea ofwel rode zonnehoeft, hyssop, kerrieplant (helicrysum italicum), lavas, Marokkaanse most, rozemarijn (rosmarinus officinalis), salie (salvia officinalis), verschillende soorten tijm, echte veerveine (verbena officinalis), gewone vlier, zwarte vlier en een vijgenboomje.

Aan materialen hebben we nodig: houtsnippen, wat langere wilgentenen om een vlechtscherm te maken, stoetegels en straatsenstenen. En misschien heeft iemand nog een prieltje over? Daarnaast zoeken we nog een paar grote bakken, liefst van niet-geïmpregneerd hout, waar de bodem uit kan. Hiermee kunnen we ervoor zorgen dat de wortels van de muntplantjes niet de tuin door gaan. Voor de hoogte is 40 cm voldoende.

Heb je in jouw tuin of op jouw balkon iets over, dat we kunnen gebruiken in de kruiden- en bloementuin? Stuur dan een e-mail naar: ria.penders.2019@gmail.com. Alvast heel erg bedankt!

Team Samen organiseert.....

door Jacqueline Heeremans

Voorpremière film Onder het maaiaveld

Op 12 en 19 februari kun je in Cinebergen tegen een gereduceerd tarief van €7,50 genieten van de film *Onder het maaiaveld*.

Deze nieuwe documentaire gaan de makers van *De nieuwe heldenis* (2013) en *De wilde stad* (2018) ondergronds en maken zo het ongezogene gezien. Naast de wereld boven de grond, bevolkt door planten, insecten en vogels, maar vooral door mensen, bevindt zich een tweede wereld: een ondergrondse gemeenschap van wortels, larven, wormen, schimmels, bacteriën, amoeben en geleedpotigen. Het bestaan van deze wereld zal niemand verrassen, maar dat al het leven in die microsoms druk met elkaar communiceert is ronduit verbazingwekkend. Er zitten meer levende wezens in één theelepeltje gezonde grond dan er mensen op aarde zijn. De film vertelt het verhaal en de ontwikkeling van een groepje stedenlingen die op een klein stukje grond, net buiten de grote stad, aan de slag gaan met het realiseren van een droom. Wereld in de tuin vangt ze slechts een glimp op van deze verborgen wereld. Het blijft lastig om er volledig in door te dringen. Terwijl je met je handen in de grond zit, kom je tot nieuwe inzichten en met de geur van verse aarde in je neus begin je te beseffen dat er onder je voeten misschien nog wel meer tuin is dan daarboven. Sterker nog: zonder dat wemelende leven onder het maaiaveld zou het bovengrondse leven helemaal niet bestaan. Leuk om te weten: ook bij Herenboeren Duinstreek is gefilmd en onze boerderij komt - een paar seconden - in beeld.

De film gaat op 3 maart in première, maar op **zondag 12 februari (14.00 uur)** en **zondag 19 februari (10.45 uur)** is er in Cinebergen een **unieke voorpremière**. Dit is mogelijk dankzij samenwerking tussen IVN Noord-Kennemerland, Herenboeren Duinstreek, KNNV Alkmaar-Den Helder, de makers van de film *Onder het maaiaveld* (EMS FILMS) en Cinebergen. Na afloop van de voorstelling is er gelegenheid nog even na te praten en kennis te maken met andere natuur-liefhebbers uit onze regio.

Tickets à €7,50 zijn te verkrijgen via de website van Cinebergen: <https://www.cinebergen.nl/productie/onder-het-maaiaveld/>

1e editie van Moien

door Anne-Barbara Lemmens

In deze rubriek weer een interview met een van onze kleine Herenboeren.

Wat is je naam? *Hai, ik ben Fien.*

Hoe oud ben je? *8 jaar oud.*

Wat vind je leuk om te doen? *Ik vind heel veel leuk, maar vooral tekenen en knutselen. Ook zit ik op hiphop en ballet.*

Wat vind je het leukste wat je tot nu hebt gedaan van de oogst? *Stampot van drie soorten kool.*

Wat heb je graag oogsten van 't Landje van Klein? *Aardbeien en mooie bloemen omdat die thuis in de vaas kunnen. Ook heb ik wel eens bessen geplukt op een boerderij. Die waren heel lekker.*

Kinderboeren opgelet! It's movie time!

Zondag 5 februari zullen we om 14 uur in de kantine van The Bears de film Knor kijken! Dus trek je pyjama aan, neem je favoriete dierenknuffel mee en kom gezellig met elkaar op zondagmiddag film kijken. Voor iets lekkers wordt gezorgd.

Geef je op door Anne-Barbara een berichtje te sturen op nummer 06 25 22 18 47, zodat we rekening kunnen houden met het aantal verwachte kinderen.

Colofon Nieuwsbrief

- Hoofdredactie: Feiko van der Veen
- Techniek: Maurice van Oostrom
- Redactie: Lisenka Varekamp
- Eindredactie: Tineke van Noortwijk
- Vormgeving & fotografie: René Marc Blom

Reacties op deze Nieuwsbrief en kopij voor de Nieuwsbrief van eind februari zijn welkom op feikovan@duinstreek.nl. Uiterste inleverdatum 12 februari.

